

คู่มือการปฏิบัติงาน : การประเมินความเสี่ยง เพื่อการควบคุมภายใน

จัดทำโดย

นางสาวนิพาดา ตักควรเฮง

นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการ

หน่วยตรวจสอบภายใน เทศบาลเมืองแพร่

เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของข้อเสนอแนะประกอบรายงานผลการตรวจสอบภายใน เรื่อง การสอบทานควบคุมภายใน
ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘

หน้า ๑

คำนำ

การควบคุมภายในเป็นเครื่องมือที่สำคัญขององค์กร อันจะทำให้การดำเนินงานและการบริหาร
หน่วยงานของรัฐบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ เป้าหมายและมีการกำกับดูแลที่ดี ทั้งนี้ปัจจัยสำคัญที่จะทำให้งาน
ในการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการและระบบการควบคุมภายในองค์กร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้เกิด
มูลค่าเพิ่มและความสำคัญแก่องค์กร ฉะนั้น เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดดังกล่าวในการดำเนินการควบคุมภายใน
ควรมีความเข้าใจถึงภาพรวมเกี่ยวกับการควบคุมภายใน สำหรับหน่วยงานของรัฐ โดยปรับให้เหมาะสมกับบริบทของ
ระบบการบริหารราชการแผ่นดิน เป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์
การปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑

ในการจัดทำคู่มือการประเมินความเสี่ยงเพื่อการควบคุมภายในของหน่วยตรวจสอบภายใน สังกัด
เทศบาลเมืองแพร่ ผู้จัดทำได้รวบรวมเนื้อหาสาระจากหนังสือตำราทางวิชาการและเอกสารเกี่ยวกับการควบคุม
ภายใน เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับ ความสำคัญ ความหมาย แนวคิด กระบวนการและขั้นตอนในการประเมินความเสี่ยง
เพื่อการควบคุมภายใน ให้เจ้าหน้าที่และผู้กำกับดูแล สามารถนำหลักการการประเมินความเสี่ยง เพื่อการควบคุม
ภายใน โดยผู้ตรวจสอบภายใน กำหนดนโยบาย ระบบงาน คู่มือการปฏิบัติงานและแบบฟอร์มดำเนินงานเพื่อนำไปใช้
ในการประเมินความเสี่ยงการควบคุมภายในได้อย่างมีประสิทธิภาพทประสิทธิภาพและส่งเสริมให้ระบบการควบคุม
ภายใน เป็นไปตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ตามที่กระทรวงการคลังกำหนดต่อไป

นางสาวนิพาดา ตักควรเฮง

ผู้จัดทำ/รวบรวม

๖ ธันวาคม ๒๕๖๗

สารบัญ

คำนำ	๒
บทที่ ๑ บทนำ การควบคุมภายในของหน่วยงานของรัฐ	๔
ความเป็นมาและแนวคิด	๔
วัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน	๕
องค์ประกอบของมาตรฐานการควบคุมภายใน	๕
บทที่ ๒ กระบวนการปฏิบัติการประเมินความเสี่ยงเพื่อการควบคุมภายใน	๘
ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการควบคุมภายใน	๙
แผนผังกระบวนการประเมินความเสี่ยงของการควบคุมภายใน	๑๐
บทที่ ๓ บทสรุป	๑๑
บรรณานุกรม	๑๒
ภาคผนวก	๑๓

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาการควบคุมภายใน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๖๐ มาตรา ๖๒ วรรคสาม บัญญัติให้รัฐต้องรักษาวินัยการเงินการคลังเพื่อให้ฐานะการเงินการคลังมีเสถียรภาพมั่นคงและยั่งยืน โดยกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด โดยมีการจัดทำตามมาตรฐานสากลของ The Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission : COSO ๒๐๑๓ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการกำหนด ประเมิน และปรับปรุงระบบการควบคุมภายในของหน่วยงานของรัฐ อันจะทำให้การดำเนินงาน และการบริหารงานของหน่วยงานของรัฐบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ เป้าหมายและมีการกำกับดูแลที่ดี โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานของรัฐ ตามคำนิยาม (๖)

การควบคุมภายใน หมายความว่า กระบวนการปฏิบัติงานที่ผู้กำกับดูแล หัวหน้าส่วนงานของรัฐ ฝ่ายบริหาร และบุคลากรของหน่วยงานของรัฐจัดให้มีขึ้น เพื่อสร้างความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่า การดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐจะบรรลุ วัตถุประสงค์ด้านการดำเนินงาน ด้านการรายงาน และด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ

แนวคิด ตามมาตรฐานการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ

๑. การควบคุมภายในเป็นกลไกที่จะทำให้หน่วยงานของรัฐบรรลุวัตถุประสงค์การควบคุมภายใน ด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน ได้แก่ ด้านการดำเนินงาน ด้านการรายงาน และด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ

๒. การควบคุมภายในเป็นส่วนประกอบที่แทรกอยู่ในการปฏิบัติงานตามปกติของหน่วยงานของรัฐ การควบคุมภายในเป็นสิ่งที่ต้องกระทำอย่างเป็นขั้นตอนและต่อเนื่อง มิใช่เป็นผลสุดท้ายของการกระทำ

๓. การควบคุมภายในเกิดขึ้นได้โดยบุคลากรของหน่วยงานของรัฐ โดยผู้กำกับดูแล ฝ่ายบริหาร ผู้ปฏิบัติงาน และผู้ตรวจสอบภายใน เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการทำให้มีการควบคุมภายในเกิดขึ้น ซึ่งไม่ใช่เพียงการกำหนดนโยบาย ระบบงาน คู่มือการปฏิบัติงานและแบบฟอร์มดำเนินงานเท่านั้น หากแต่ต้องมีการปฏิบัติ

๔. การควบคุมภายในสามารถให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่าจะบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดของหน่วยงานของรัฐ อย่างไรก็ตาม การควบคุมภายในที่กำหนดอาจจะไม่สามารถให้ความมั่นใจแก่ผู้กำกับดูแล และฝ่ายบริหาร ว่าการดำเนินงานจะบรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างสมบูรณ์

๕. การควบคุมภายในควรกำหนดให้เหมาะสมกับโครงสร้างองค์กรและภารกิจของหน่วยงานของรัฐ

วัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน

๑. วัตถุประสงค์ด้านการดำเนินงาน (Operations Objectives) เป็นวัตถุประสงค์เกี่ยวกับความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน รวมถึงบรรลุเป้าหมายด้านการเงิน ตลอดจนการใช้ทรัพยากร การดูแลรักษาทรัพย์สิน การป้องกันหรือลดความผิดพลาดของหน่วยงานของรัฐ ตลอดจนความเสียหาย การรั่วไหล การสิ้นเปลือง หรือการทุจริตในหน่วยงานของรัฐ

๒. วัตถุประสงค์ด้านการรายงาน (Reporting Objectives) เป็นวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการรายงานทางการเงินและไม่ใช้การเงิน ที่ใช้ภายในและภายนอกหน่วยงานของรัฐ รวมถึงการรายงานที่เชื่อถือได้ ทันเวลา โปร่งใส หรือข้อกำหนดอื่นของทางราชการ

๓. วัตถุประสงค์ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับ (Compliance Objectives) เป็นวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับ (Compliance Objectives) เป็นหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน รวมทั้งข้อกำหนดอื่นของทางราชการ

องค์ประกอบของการควบคุมภายใน มี ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ

๑. สภาพแวดล้อมการควบคุม สภาพแวดล้อมการควบคุมเป็นปัจจัยพื้นฐานในการดำเนินงานที่ส่งผลให้มีการนำการควบคุมภายในมาปฏิบัติทั่วทั้งหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ผู้กำกับดูแลและฝ่ายบริหารจะต้องสร้างบรรยากาศให้ทุกระดับตระหนักถึงความสำคัญของการควบคุมภายใน รวมทั้งการดำเนินงานที่คาดหวังของผู้กำกับดูแลและฝ่ายบริหาร ทั้งนี้ สภาพแวดล้อมการควบคุมดังกล่าวเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะส่งผลกระทบต่อองค์ประกอบของการควบคุมภายในอื่นๆ โดยประกอบด้วย ๕ หลักการ ดังนี้

๑. หน่วยงานของรัฐแสดงให้เห็นถึงการยึดมั่นในคุณค่าของความซื่อตรงและจริยธรรม

๒. ผู้กำกับดูแลของหน่วยงานของรัฐ แสดงให้เห็นถึงความเป็นอิสระจากฝ่ายบริหารและมีหน้าที่กำกับดูแลให้มีการพัฒนาหรือปรับปรุงการควบคุมภายใน รวมถึงการดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมภายใน

๓. หัวหน้าหน่วยงานของรัฐจัดให้มีโครงสร้างองค์กร สายการบังคับบัญชา อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบที่เหมาะสมในการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐภายใต้การกำกับดูแลของผู้กำกับดูแล

๔. หน่วยงานของรัฐแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการสร้างแรงจูงใจ พัฒนาและรักษาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐ

๕. หน่วยงานของรัฐกำหนดให้บุคลากรมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานตามระบบการควบคุมภายใน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐ

๒. การประเมินความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และเป็นประจำ เพื่อระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐ รวมถึงกำหนดวิธีการจัดการความเสี่ยงนั้น ฝ่ายบริหารควรคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอกและภารกิจภายในทั้งหมดที่มีต่อผลการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐ ประกอบด้วย ๔ หลักการ

เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของข้อเสนอแนะประกอบรายงานผลการตรวจสอบภายใน เรื่อง การสอบทานควบคุมภายใน
ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘

หน้า ๕

๖. หน่วยงานของรัฐระบุวัตถุประสงค์การควบคุมภายในของการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

๗. หน่วยงานของรัฐระบุความเสี่ยงที่มีผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์การควบคุมภายในอย่างครอบคลุมทั้งหน่วยงานของรัฐ และวิเคราะห์ความเสี่ยงเพื่อกำหนดวิธีการจัดการความเสี่ยงนั้น

๘. หน่วยงานของรัฐพิจารณาโอกาสที่อาจจะเกิดการทุจริต เพื่อประกอบการประเมินความเสี่ยงที่ส่งผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์

๙. หน่วยงานของรัฐระบุและประเมินการเปลี่ยนแปลงที่อาจมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อระบบควบคุมภายใน

๓. กิจกรรมการควบคุม กิจกรรมการควบคุมเป็นการปฏิบัติที่กำหนดในนโยบายและกระบวนการดำเนินงาน เพื่อให้มั่นใจการปฏิบัติตามการสั่งการของฝ่ายบริหารจะลดหรือควบคุมความเสี่ยงให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์กิจกรรมการควบคุมควรได้การนำไปปฏิบัติทั่วทุกระดับของหน่วยงานของรัฐ ในกระบวนการปฏิบัติงานขั้นตอนการดำเนินงานต่างๆ รวมถึงการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงาน ประกอบด้วย ๓ หลักการ

๑๐. หน่วยงานของรัฐระบุและพัฒนากิจกรรมการควบคุม เพื่อลดความเสี่ยงในการบรรลุวัตถุประสงค์ ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

๑๑. หน่วยงานของรัฐระบุและพัฒนากิจกรรมการควบคุมทั่วไประดับเทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนการบรรลุวัตถุประสงค์

๑๒. หน่วยงานของรัฐจัดให้มีกิจกรรมการควบคุม โดยกำหนดไว้ในนโยบาย ประกอบด้วยผลสำเร็จที่คาดหวังและขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติจริง

๔. สารสนเทศและการสื่อสาร สารสนเทศเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับหน่วยงานของรัฐที่จะช่วยให้มีการดำเนินการตามการควบคุมภายในที่กำหนด เพื่อสนับสนุนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐ การสื่อสารเกิดขึ้นได้ทั้งจากภายในและภายนอก และเพื่อให้ทราบถึงสารสนเทศที่สำคัญในการควบคุมการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ การสื่อสารจะช่วยให้บุคลากรในหน่วยงานมีความเข้าใจถึงความรับผิดชอบและความสำคัญของการควบคุมภายในที่มีต่อการบรรลุวัตถุประสงค์

๑๓. หน่วยงานของรัฐจัดทำหรือจัดหาและใช้สารสนเทศที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ เพื่อสนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่กำหนด

๑๔. หน่วยงานของรัฐมีการสื่อสารภายในเกี่ยวกับสารสนเทศ รวมถึงวัตถุประสงค์ และความรับผิดชอบที่มีต่อการควบคุมภายในซึ่งมีความจำเป็นในการสนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่กำหนด

๑๕. หน่วยงานของรัฐมีการสื่อสารกับบุคคลภายนอกเกี่ยวกับบุคคลภายนอกเกี่ยวกับเรื่องที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่กำหนด

๕. กิจกรรมการติดตามผล กิจกรรมการติดตามผลเป็นการประเมินผลระหว่างการทำงาน การประเมินผลเป็นรายครั้ง หรือเป็นการประเมินผลทั้งสองวิธีร่วมกัน เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่ามีการปฏิบัติตาม หลักการในแต่ละองค์ประกอบของการควบคุมภายในทั้ง ๕ องค์ประกอบ กรณีที่ผลการประเมินการควบคุมภายในจะ ก่อให้เกิดความเสียหายต่อหน่วยงานของรัฐให้รายงานต่อฝ่ายบริหาร และผู้กำกับดูแล อย่างทันเวลา กิจกรรมการ ติดตามผลประกอบด้วย ๒ หลักการ

๑๖. หน่วยงานของรัฐระบุ พัฒนา และดำเนินการประเมินผลระหว่างการทำงาน และหรือ การประเมินผลเป็นรายครั้งตามที่กำหนด เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการปฏิบัติตามองค์ประกอบของการควบคุม ภายใน

๑๗. หน่วยงานของรัฐประเมินผลและสื่อสารข้อบกพร่อง หรือจุดอ่อนของการควบคุมภายใน อย่างทันเวลาต่อฝ่ายบริหารและผู้กำกับดูแล เพื่อให้ผู้รับผิดชอบสามารถสั่งการแก้ไขได้อย่างเหมาะสม

บทที่ ๒

กระบวนการประเมินความเสี่ยง

กระบวนการขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นประจำ เพื่อระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐ รวมถึงกำหนดวิธีการจัดการความเสี่ยงนั้น ฝ่ายบริหารควรคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอกและภารกิจภายในทั้งหมด ที่มีต่อผลการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐ ประกอบด้วย ๔ หลักการ ดังนี้

๑. หน่วยงานของรัฐระบุวัตถุประสงค์การควบคุมภายในของการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ ได้แก่ การระบุวัตถุประสงค์การควบคุมภายในให้ชัดเจน และเพียงพอที่จะสามารถระบุและประเมิน ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ เช่น วัตถุประสงค์การควบคุมภายในเรื่องการดำเนินงาน หรือปฏิบัติงานอย่างไร ให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล จากการควบคุมภายในงานที่กำหนดไว้ ในการปฏิบัติในหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานให้ เป็นไปตามคำสั่งมอบหมายงานที่ให้ผู้ปฏิบัติงานเป็นไปตามหน้าที่ ที่มอบหมายให้นั้น

๒. หน่วยงานของรัฐระบุความเสี่ยงที่มีผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์การควบคุมภายในอย่างครอบคลุม ทั้งหน่วยงานของรัฐ และวิเคราะห์ความเสี่ยงเพื่อกำหนดวิธีการจัดการความเสี่ยง โดยการระบุความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นต่อการไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของงาน ทุกงานตามภารกิจหน้าที่ รวมไปถึงกิจกรรมต่างๆ ที่มีโอกาสและผลกระทบ ทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ในงานกิจกรรมต่างๆ เช่น กิจกรรมโครงการที่อยู่ในแผนการดำเนินงานที่มีความเสี่ยงระดับ ปานกลาง จากแผนบริหารจัดการความเสี่ยง โดยสามารถนำมาดำเนินการควบคุมภายในต่อเพื่อให้การดำเนินใน กิจกรรม โครงการงานนั้นๆ สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

๓. หน่วยงานของรัฐพิจารณาโอกาสที่อาจจะเกิดการทุจริต เพื่อประกอบการประเมินความเสี่ยงที่ส่งผล ต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ โดยการวิเคราะห์ความเสี่ยงของวัตถุประสงค์ที่ระบุความเสี่ยงไว้ ที่เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับ ตัวเงิน เช่น พนักงาน/เจ้าหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้มีหน้าที่เก็บค่าธรรมเนียมขยะมูลฝอย เก็บค่าธรรมเนียมขยะมูล ฝอยและไม่นำส่งเงิน ที่มีโอกาสที่อาจจะเกิดการทุจริต อาจทำให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ

๔. หน่วยงานของรัฐระบุและประเมินการเปลี่ยนแปลงที่อาจมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อระบบ ควบคุมภายใน คือ ระบุวิธีการแก้ไขปัญหาในเรื่องที่ระบุไว้ โดยให้มีการควบคุมภายในให้ความเสี่ยงนั้นให้หมดไป หรือ สามารถแก้ปัญหาให้อยู่ในการยอมรับได้

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการควบคุมภายใน ของเทศบาลเมืองแพร่

๑. ทำความเข้าใจโครงสร้างและระบบงานของหน่วยงาน โดยเทศบาลเมืองแพร่ มีโครงสร้างหน่วยงานราชการทั้งหมด ๙ ส่วนราชการ ได้แก่

๑. สำนักปลัด
๒. กองคลัง
๓. กองช่าง
๔. กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
๕. กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
๖. กองยุทธศาสตร์และงบประมาณ
๗. กองสวัสดิการสังคม
๘. กองการเจ้าหน้าที่
๙. หน่วยตรวจสอบภายใน

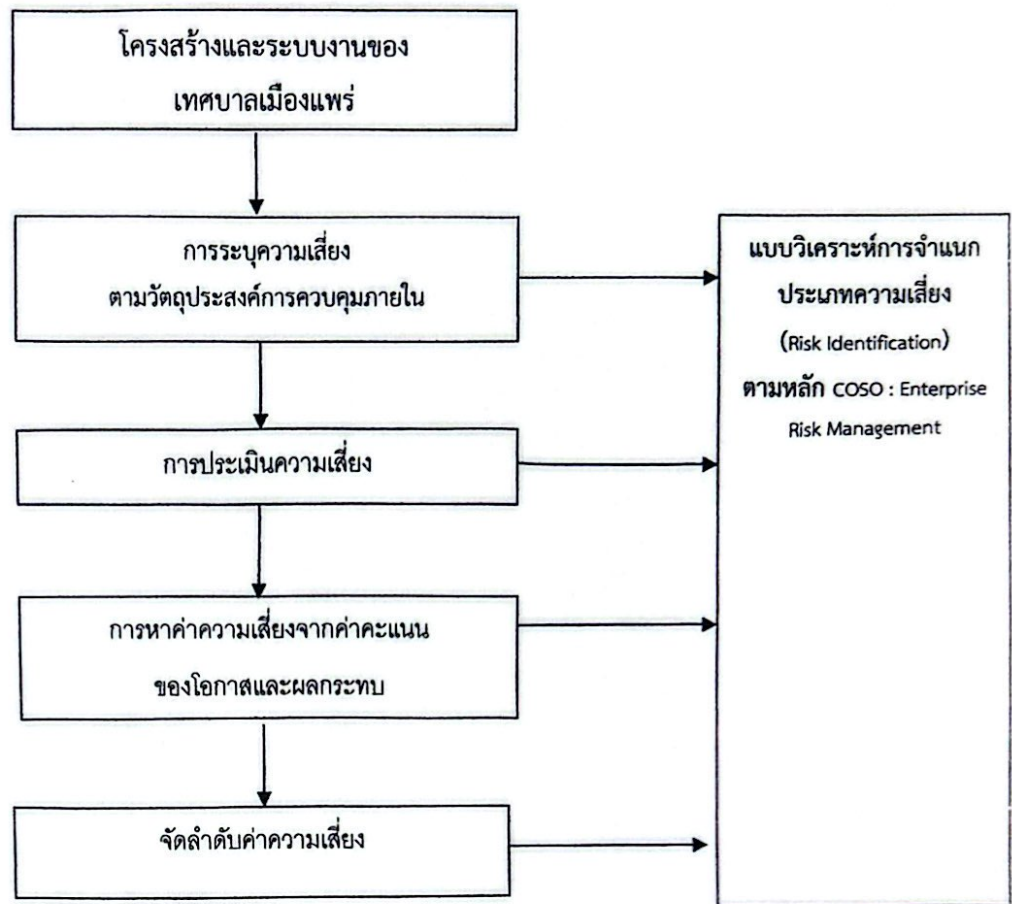
๒. ดำเนินการระบุความเสี่ยงในหน้าที่ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ให้ครอบคลุมในทุกภารกิจ และกิจกรรม/โครงการต่าง ๆ ที่รับผิดชอบ โดยการระบุปัจจัยเสี่ยง วิเคราะห์ความเสี่ยง และจัดลำดับความเสี่ยง ประเมินผลระบบการควบคุมภายใน ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ในแบบฟอร์ม แบบวิเคราะห์ความเสี่ยง

๓. นำความเสี่ยงมาพิจารณาระดับความเสี่ยงที่อาจเกิดโอกาสและผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ ทำให้งานในหน้าที่ตามภารกิจ กิจกรรม/โครงการ ที่ได้รับมอบหมายรับผิดชอบนั้น ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ของการดำเนินงานในความเสี่ยงที่ระบุไว้ ในแบบฟอร์ม แบบวิเคราะห์จำแนกประเภทความเสี่ยง (Risk Identification) ตามหลัก COSO : Enterprise Risk Management

๔. นำความเสี่ยงมาพิจารณาระดับความเสี่ยงระดับที่สูงและสูงมาก รวบรวมจัดทำการควบคุมภายใน ในส่วนราชการ ทุกสำนัก/กอง ตามแบบรายงานการประเมินองค์การของการควบคุมภายใน (แบบ ป.ค.๔) และรายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน (แบบ ป.ค.๕) และส่งรายงานให้กับคณะกรรมการจัดทำรายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน ระดับองค์กร ดำเนินการตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๘ เพื่อดำเนินการจัดทำรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในระดับหน่วยงานของรัฐต่อไป

แผนผังกระบวนการประเมินความเสี่ยงของการควบคุมภายใน

การวิเคราะห์
ความเสี่ยง

บทที่ ๓

บทสรุป

คู่มือการประเมินความเสี่ยงเพื่อการควบคุมภายในนี้ มีเป้าหมายสำคัญ เพื่อช่วยสนับสนุนให้การประเมินความเสี่ยงเพื่อการควบคุมภายใน มีความเข้าใจหลักการและแนวทางในการประเมินความเสี่ยงเพื่อการควบคุมภายใน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ด้วยความมั่นใจและมีคุณภาพ ช่วยเพิ่มมูลค่าให้แก่องค์กรผู้บริหารสามารถใช้ข้อมูลดังกล่าวในการบริหารงาน เพื่อให้ก่อเกิดกระบวนการบริหารบ้านเมืองที่ดี ผลของการดำเนินงานขององค์กรบรรลุความวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ

กระบวนการควบคุมภายในประกอบด้วยขั้นตอน หลายขั้นตอน ซึ่งผู้ตรวจสอบภายในจัดทำคู่มือในการประเมินความเสี่ยงเพื่อการควบคุมภายใน ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของหน่วยงาน เพื่อให้การควบคุมภายในเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด สามารถรวบรวมเป็นหลักฐานได้อย่างเพียงพอที่จะสนับสนุนในการรับการประเมินต่างๆ และใช้ประกอบการวิเคราะห์และประเมินผลเพื่อรายงานผลปฏิบัติงาน ได้ทุกภารกิจงานของเจ้าหน้าที่ทุกคน ผู้ที่ได้รับมอบหมายงานตามคำสั่งแบ่งงานของเทศบาลเมืองแพร่

ทั้งนี้ ช่วยให้การประเมินความเสี่ยงครอบคลุมทุกภาระกิจงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปางและเข้าใจในวิธีการประเมินความเสี่ยงได้เป็นอย่างดีและผู้ตรวจสอบภายในมีการนำเสนอ แนวคิด การเขียนรายงานทั้งด้วยวาจาหรือลายลักษณ์อักษร มีการร่วมงานเป็นทีมในการดำเนินงานจัดทำรายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน สามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงประเด็นและทันท่วงที และผลของการประเมินความเสี่ยงเพื่อการควบคุมภายในยังเป็นข้อมูลให้ผู้บริหาร ใช้ประกอบการตัดสินใจเพื่อทำการแก้ไขปรับปรุงคุณภาพงานให้ดียิ่งขึ้นไป

บรรณานุกรม

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลัง พ.ศ. ๒๕๖๑

หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ตามหนังสือ ด่วนมาก ที่ กค ๐๔๐๙.๓/ว ๑๐๕ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

หนังสือแนวทางปฏิบัติการควบคุมภายใน

กรมบัญชีกลาง

หนังสือคู่มือการควบคุมภายใน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

แบบวิเคราะห์จำแนกประเภทความเสี่ยง (Risk Identification)

ปนัดดา พลปัดพี

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของข้อเสนอแนะประกอบรายงานผลการตรวจสอบภายใน เรื่อง การสอบทานควบคุมภายใน
ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘

หน้า ๑๓

ตัวอย่าง

แบบวิเคราะห์ความเสี่ยง
ปีงบประมาณ ๒๕๖๖

แบบวิเคราะห์จำแนกประเภทความเสี่ยง (Risk Identification) ตามหลัก COSO : Enterprise Risk Management

ชื่อ สกุล :

ตำแหน่ง :

ประจำปีงบประมาณ : ๒๕.... สำหรับงวดปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕.....

ลำดับที่ ความเสี่ยง	ภารกิจตามคำสั่งแบ่งงาน	ระดับความเสี่ยง			
		โอกาส (๑-๕)	ผลกระทบ (๑-๕)	ค่าความเสี่ยง	จัดเรียงลำดับความเสี่ยง
๑	จัดทำกฎบัตรและนโยบายการตรวจสอบภายใน	๒	๒	๔	๓
๒	ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน	๔	๕	๒๐	๑
๓	จัดทำแผนการตรวจสอบภายในประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖	๒	๔	๘	๒
๔	การดำเนินการตรวจสอบตามแผนการตรวจสอบประจำปี	๓	๑	๓	๔
๕	รายงานผลการตรวจสอบและการติดตามประเมินผล	๑	๑	๑	๕

ค่าความเสี่ยง ระดับ ๑-๔ เท่ากับค่าความเสี่ยงระดับต่ำ ไม่ต้องควบคุมภายใน
 ระดับ ๕-๙ “ ระดับกลาง ไม่ต้องควบคุมภายใน
 ระดับ ๑๐-๒๑ “ ระดับสูง ต้องนำไปควบคุมภายใน
 ระดับ ๒๑-๒๕ “ ระดับสูงมาก ต้องนำไปควบคุมภายใน

ลงชื่อ.....ผู้จำแนก
 (.....)
 นักวิชาการตรวจสอบภายใน
 วันที่..... เดือน พ.ศ.๒๕.....